

## Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

### Symptom Monitor

December 2015

Review: Sandra Joeris  
Marsha Bokhorst  
Invoer: Marsha Bokhorst

#### 1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
<b>Lichaamsregio</b>	Overige, ongespecificeerd
<b>Aandoening (ICD)</b>	Overige, ongespecificeerd
<b>Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)</b>	Sensorische functies en pijn, Activiteiten

- *Korte beschrijving* → De Symptom Monitor is een wekelijks af te nemen vragenlijst over fysieke symptomen die veel voorkomen in de palliatieve zorg (pijn, misselijkheid, braken, diarree, verstopping, afkeer van eten, kortademigheid, hoesten, slapeloosheid en moeheid).<sup>1</sup> De patiënt geeft op een schaal van 0-10 aan in hoeverre hij de beschreven klachten de afgelopen week als gevolg van zijn ziekte ervaren heeft. De lijst gaat ook na of de klachten al behandeld zijn, of de patiënt een behandeling wil tegen de klachten en of de laatste behandeling geholpen heeft of niet.
- *Doelgroep* → patiënten in de palliatieve zorg<sup>1</sup>
- *Auteur:*
  - ✓ *Oorspronkelijke en Nederlandse versie* → Hoekstra J, Bindels PJE, van Duijn NP, Schadé E (2004)<sup>1</sup>

#### 2 Doel van het meetinstrument

- Evaluatief / inventariserend
- Palliatief <sup>1</sup>

### 3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst
- *Opbouw* → totaal 12 items
  - item 1-10: voorgedefinieerde symptomen, per symptoom 2 vragen over de ervaren last en gewenste/ontvangen behandeling
  - item 11: de patiënt kan maximaal 2 niet genoemde symptomen zelf toevoegen, per toegevoegd symptoom dezelfde 2 vragen als de eerste 10 items
  - item 12: 3 vragen, 1 vraag over welk symptoom de meeste hinder gaf, 2 vragen over het gebruik van de vragenlijst in de communicatie met de zorgverlener
- Invulinstructie → een korte instructie staat uitgewerkt bovenaan de vragenlijst
- Meetniveau → item 1-11: wijze score (0-10), waarbij 0=geen last tot 10=ondraaglijke last; en 1 vervolgvraag (4 antwoordmogelijkheden); meetniveau ordinaal  
item 12: 3 extra vragen; meetniveau nominaal

### 4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → [www.meetinstrumentenzorg.nl](http://www.meetinstrumentenzorg.nl)
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja, AMC, Afdeling Huisartsgeneeskunde, Amsterdam<sup>1</sup>

### 5 *Methodologische kwaliteit*

Over de methodologische kwaliteit van de Symptom Monitor is op dit moment weinig bekend. Informatie over de methodologische kwaliteit is o.a. te vinden in de volgende reviews:

- Aktas A, Walsh D, Kirkova J. The psychometric properties of cancer multisymptom assessment instruments: a clinical review. 2015<sup>2</sup>
- Kirkova J, Davis MP, Walsh D, Tiernan E, O'Leary N, et al. Cancer symptom assessment instruments: a systematic review. 2006<sup>3</sup>

### 6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Nederlands
- *Benodigdheden* → vragenlijst, pen
- *Randvoorwaarden* → geen
- *Benodigde tijd* → 5 tot 10 minuten<sup>1</sup>
- *Gebruikershandleiding* → nee

### 7 *Normgegevens*

## **8** *Overige gegevens*

- Het effect van het gebruik van de symptom monitor kan verder verbeterd worden door de lijst niet alleen voor de zelfreportage te gebruiken, maar ook bij de communicatie tussen patiënt en zorgverlener.<sup>4</sup>
- Volgens Hoekstra et al. is extra aandacht nodig voor de klacht waar de patiënt de meeste hinder van ondervindt (vraag 12). In een onderzoek kwam naar voren dat als er niet specifiek naar gevraagd wordt, deze klacht in 1/3 van de gevallen geen aandacht zou krijgen van de zorgverlener.<sup>5</sup>

## **9** *Literatuurlijst*

1. Hoekstra J, Bindels PJE, van Duijn NP, Schadé E. The symptom monitor: a diary for monitoring physical symptoms for cancer patients in palliative care: feasibility, reliability and compliance. *Journal of pain and symptom management*. 2004 Jan;27(1):24-35.
2. Aktas A, Walsh D, Kirkova J. The psychometric properties of cancer multisymptom assessment instruments: a clinical review. *Supportive care in cancer*. 2015 Jul;23(7):2189-2202.
3. Kirkova J, Davis MP, Walsh D, Tiernan E, O'Leary N, et al. Cancer symptom assessment instruments: a systematic review. *Journal of clinical oncology*. 2006 Mar;24(9):1459-1473.
4. Hoekstra J, de Vos R, van Duijn NP, Schadé E, Bindels PJE. Using the Symptom Monitor in a randomized controlled trial: the effect on symptom prevalence and severity. *Journal of pain and symptom management*. 2006 Jan;31(1):22-30.
5. Hoekstra J, Vernooij-Dassen MJFJ, de Vos R, Bindels PJE. The added value of assessing the 'most troublesome' symptom among patients with cancer in the palliative phase. *Patient education and counseling*. 2007 Feb;65(2):223-229.